

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we **WTORKI** i **PIĄTKI**. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazeł Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena **ROCZNA** w Rosyji z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; **POŁROCZNA** 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{9}{21}$ WRZEŚNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{8}{20}$ WRZEŚNIA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 4 Września, za odznaczającą się służbę podwyższeni zostają do rangi Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie: Vice-Dyrektor Departamentu Osad Wojskowych *Daniłow 1* i *Dünamindski* Komendant *Nolde*, obaj z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; — Mianowani: Dowodzący rezerwową dywizją 2 korpusu piechoty, Jenerał-porucznik *Nippa*, Dowodzącym 4 rezerwową dywizją; Dowódca 1 brygady 4 dywizji piechoty, Jenerał-major *Babkin 1*, Dowodzącym 6 rezerwową dywizją; Dowodzący rezerwową brygadą i rezerwowym pieszym pułkiem 6 dywizji pieszej, Jenerał-major *Kursel*, 1-szą brygadą 6 dywizji pieszej; Dowodzący rezerwową brygadą 18 dywizji pieszej, Jenerał-major Jeneralnego Sztabu *von Zeimern*, 5 rezerwową dywizją pieszą.

— Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 21 Sierpnia, zostaje przyjęty na służbę wolnoopracujący Lekarz *Tarnowski*, z zaliczeniem do Witebskiego Urzędu Powszechnej Opieki; uwolnieni od służby: Ordynator Żydowskiego szpitalu w Mińsku, Lekarz, Radzca Honorowy *Pieńkiewicz*, na własną prośbę; Kwartalowy Nadzorca Policji w Moskwie, Sekretarz Prowincjalny *Pielecki* i pełniący obowiązki Sekretarza Mohylewskiego Ziemskiego Sądu Rejestrator Kolleg. *Leszko-Popiel*, z 21 Lipca 1855 roku, obaj z powodu choroby; otrzymuje urlop za granicę, Ober-Prokurator 9 Depart. Rządzącego Senatu, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wołowski*, do Karlsbad, Ostende i Veray w Szwajcaryi na 40 dni wakacyjnych; — 24 Sierpnia, Głównego Zarządu Dróg Kommun. i Publicz. Budów, Radzca Honorowy *Pietkiewicz*, mianowany Pomoocnikiem Buchaltera w Depart. Rewizji rachunków; Naczelnik Stołu Rzeczyckiego Ziemskiego Sądu, Rejestrator Kolleg. *Saplica*, przeniesiony

na miejsce Sekretarza tamecznego miejskiego Magistratu; uwolnieni zostają od służby: Assesorowie powiatowych Sądów: *Laticzewskiego*, Sekretarz Gubern. *Dworzycki* i *Starodubowski*, Podpułkownik *Hulewicz*, i Urzędnik do pisma w Grodzieńskiej Drogowej i Budowniczej Kommissji, Rejestrator Kolleg. *Doliński*; — 25 Sierpnia, Starszy Pomoocnik Kommissji do rewizji i ułożenia praw Królestwa Polskiego, Sekretarz Stanu *Małkowski*, mianowany Starszym Urzędnikiem tejże Kommissji od 11 Sierpnia 1855 roku; Komisarz własnego J. C. Mości Mikołajewskiego pałacu, Sekretarz Gubernijalny *Tomaszewski*, uwalnia się na własną prośbę od służby cywilnej i wstępuje do służby wojskowej ze stopniem Porucznika otrzymanym w 1849 roku; zostaje zatwierdzony na urzędzie Prezydenta Ewangelicko-Reformowanego Kollegjum w Wilnie pełniący ten obowiązek na mocy dawniejszych wyborów, Członek tamecznego Gubern. Komitetu Inwentarzy, Radzca Dworu *Wolan*, z pozostaniem w dotychczasowym obowiązku; wykreślony zostaje ze spisów zmarły Horodniczy miasta Bielska, dymis. Sztabs-kapitan *Kwieciński*.

— Przez Dyplomata CESARSKIE Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Włodzimierza 1 klasy, 29 Sierpnia, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy Związku Niemieckim i przy Dworze J. K. Wysokości Wielkiego Xięcia Hesskiego, Radzca Tajny baron *Brunnow*; — Orła Białego, 30 Sierpnia, Zarządzający Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Radzca Tajny *Steniawin* i Vice-Kancelarz Alexandrowskiego Uniwersytetu w Finlandyi, Jenerał-porucznik *Munk*.

Ukazy do Rządzącego Senatu.

1.) 24 Sierpnia. O zastosowaniu ustanowionego art. 737 Tomu X Układu Praw Cywilnych, dla wojskowych znajdujących się za granicą, prawidła sporządzania aktów, w czasie obecnej wojny, do wszystkich wojskowych i urzędników cywilnych służących w wojskach zostających na stopie wojny i znajdujących się w granicach Państwa, w takich miejscach

gdzie niema urzędów sądowych mających prawo stwierdzenia aktów.

2.) 25 tegoż m. O zmianie prawideł handlu w Kiachcie z Chińczycami, z którymi dozwala się wymiana towarów podług wolnych cen i z tego powodu niewzbrania się wywozu złotej monety, w oznaczonej ilości, za granicę przez Kiachtę.

DEPEZA TELEGRAFICZNA

Z KRYMU.

(Od Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorczakowa.)

5 Września, o godzinie 10 po południu. Nieprzyjaciel nieprzedsiębrał jeszcze nic ważnego przeciw Północnej stronie Sewastopola. Wojska jego zbierają się po większej części między Bałakławą i rzeką Czornaja. Z Bajdarskiej doliny on robił codzienne wycieczki przeciw skrzydłu naszemu.

(Dodatek nadzw. do Ruskiego Inw. 8 Września.)

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 4 Września pozostało chorych 81 — w ciągu doby zachorow. 8 — wyzdr. 3 — umarło 5 — po 5 Września pozostało chorych 81.

W ciągu doby zachor. 12 — wyzdr. 21 — umarło 5 — po 6 Września pozostało chorych 67.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 1 (15) Września.

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Z dnia 9 (21) Sierpnia 1855 roku.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany: Naczelnik Oddziału Wyznań w Rządzie Gubern. Lubelskim, Radzca Dworu Józef Białobłocki, pełniącym obowiązki Prezydenta miasta Lublina.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowany: Pisarz Sądu Pokoju okręgu Sandomirskiego Maksymilian Godlewski, pełniącym obowiązki Podsekda Sądu Pokoju okręgu Miechowskiego.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Sekretarz 3 klasy w Wydziale Administracji Ogólnej Kom. Rząd. Spraw Wewn. i Duchownych Cezar Dawidowski, pełn. obow. Sekretarza 2 klasy, i Urzędnik Kancellaryi, Rejestrator Kolleg. Rafał Hagmajer, pełn. obow. Sekretarza 3 klasy w tymże Wydziale; Sekretarz Oddziału Wyznań i Oświecenia w Wydz. Administracyjnym Rządu Gubern. Warszawskiego Józef Radlicki, pełn. obow. tegoż Wydziału; Podrachmistrz Wydz. Wojskowego w Rządzie Gubern. Warszawskim Wacław Dobrowolski, pełn. obow. Sekretarza Oddziału Wyznań i Oświecenia w Wydz. Administracyjnym tegoż Rządu Gubernijalnego, i Kancelista Rządu Gubern. Warszawskiego Marcelli Zbiegniewski, pełn. obow. Podrachmistrza Wydz. Wojskowego w tymże Rządzie Gubernijalnym; Kancelista Rządu Gubern. Płockiego Bolesław Ostaszewski, pełn. obow. Rachmistrza Wydz. Administracyjnego w tymże Rządzie Gubernijalnym; Kancelista Rządu

Gubern. Lubelskiego Józef Buhaczkowski, pełn. obow. Pomocnika Dziennikarza w tymże Rządzie Gubernijalnym; Assystent Kassy pow. Łukowskiego Felix Biernacki, pełn. obow. Rachmistrza biura Naczelnika pow. Łukowskiego; Tiomacz pism rossyjskich w biurze Naczelnika pow. Sejneńskiego Antoni Bortkiewicz, pełn. obow. Sekretarza biura tegoż powiatu; były Burmistrz m. Grójca w gub. Warszawskiej Bogumił Kurczewski, pełn. obow. Burmistrza m. Chełma w gub. Lubelskiej; Burmistrz m. Szczekocin w gub. Radomskiej Kasper Lechowski, pełn. obow. Burmistrza m. Piotrkowa w gub. Warszawskiej; Burmistrz m. Sarnak w gub. Lubelskiej Augustyn Kłopotowski, pełn. obow. Burmistrza m. Białej w teje gubernii; Dziennikarz Archiwista Wydz. zagraicznego w Zarządzie Warszawskiego Wojennego Gubernatora Daniel Dawison, pełn. obow. Burmistrza m. Łódzkiej w gub. Augustowskiej; Kassyer m. Horodła w gub. Lubelskiej Jan Rudziński, pełn. obow. Burmistrza tegoż miasta; spadły z etatu Strażnik Celno-graniczny Maksymilian Ostrowiecki, pełn. obow. Burmistrza m. Kazimierza w gub. Warszawskiej; spadły z etatu Burmistrz m. Puńska w gub. Augustowskiej Jan Kicszkowski, pełn. obow. Burmistrza m. Wąsosz w teje gubernii; Sekretarz Magistratu m. Chęcia w gub. Radomskiej Antoni Goleniewicz, pełn. obow. Burmistrza m. Kurzelowa w teje gubernii; Kancelista Rządu Gubern. Płockiego Andrzej Piotrowski, pełn. obow. Rachmistrza Wydz. Administracyjnego w tymże Rządzie Gubernijalnym, i Kancelista Zarządu Głównego służby Zdrowia Ignacy Dałrowski, pełn. obow. Sekretarza Urzędu Lekarskiego gub. Radomskiej.

Przeniesieni, na własne żądanie: Burmistrz miasta Stocka w gubernii Lubelskiej Piotr Cwierdziński, na pełn. obow. Burmistrza m. Pawłowa w teje gubernii; Burmistrz m. Pawłowa Jan Wiśniewski, na pełn. obow. Burmistrza m. Stoczka; Burmistrz m. Krasnegostawu w gub. Lubelskiej Stanisław Żelkowski, na pełn. obow. Burmistrza m. Maryampola w gub. Augustowskiej.

Dla dobra służby: Burmistrz m. Drohiczyzna w gub. Lubelskiej Hieronim Witoszyński, na pełn. obow. Burmistrza m. Ostrowa w teje gubernii; Burmistrz m. Chełma w gub. Lubelskiej, Sekretarz Kollegijalny Jan Huskowski, na pełn. obow. Burmistrza m. Hrubieszowa w teje gubernii; Burmistrz m. Wisztyńca w gub. Augustowskiej Michał Stankiewicz, na pełn. obow. Burmistrza m. Sereje w teje gubernii, i Burmistrz m. Łódzkiej w gub. Augustowskiej Seweryn Sadowski, na pełn. obow. Burmistrza m. Wisztyńca w teje gubernii.

W Banku Polskim, mianowany: Kontroler 1 klasy, Radzca Honorowy Józef Baranowski, pełn. obow. Naczelnika Oddziału; Rachmistrz 2 klasy Karol Szaniawski, pełn. obow. Kontrolera 1 klasy; Dyetaryusz Bonawentura Jabłoński, pełn. obow. Rachmistrza 2 klasy; Rendant Drukarni Edward Miaskowski, pełn. obow. Kontrolera 2 klasy; Rachmistrz 3 klasy Franciszek Rutowski, pełn. obow. Kontrolera 2 klasy; Pomocnik Kontrolera Julian Arendarski, pełn. obow. Kontrolera 3 klasy; Podrachmistrz Ludwik Moczarski, pełn. obow. Pomocnika Kontrolera; Rachmistrz 1 klasy Marcin Krieger, pełn. obow. Buchaltera 2 klasy; Rachmistrz 2 klasy Adolf Fiatowski, pełn. obow. Kontrolera 2 klasy; Rachmistrz 3 klasy Felix Meciszewski, pełn. obow. Rachmistrza 2 klasy; Podrachmistrz Antoni Siennicki, pełniącym obow. Rachmistrza 3 klasy; Dyetaryusz Edward Jehler, pełniącym obow. Rachmistrza 3 klasy; Podsekretarz Witold Pniewski, pełn. obow. Rudenta Drukarni; Pomocnik Inspektora Ferdynand Wohlgenut, pełn. obow. Inspektora Drukarni.

Przemianowani: Kontroler Alexander Paprocki, pełn. obow. Rachmistrza 1 klasy, i Kontroler Władysław Wojciechowski, pełn. obow. Rachmistrza 3 klasy.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowani: Nauczyciel Szkoły powiatowej 3 filologicznej w Warszawie Józef Puternicki, Nauczycielem Szkoły powiat. Realnej przy ulicy Leszno w Warszawie; Nauczyciel Szkoły powiat. 2 filologicznej w Warszawie Jan Sumiński, Nauczycielem Szkoły powiatowej 3 filologicznej w Warszawie; Młodszy Pomocnik Dyrektora Obserwatorium Astronomicznego i zarazem Nauczyciel w Szkole Rabinów w Warszawie, Sekretarz Kolleg. Leopold Berkiewicz, Nauczycielem Szkoły powiat. 2 filologicznej w Warszawie, z pozostaw. w obowiązkach młodszego Pomocnika Dyrektora Obserwatorium; Nauczyciel Szkoły powiatowej Realnej przy ulicy Freta w Warszawie Piotr Piarszewski, Nauczycielem Szkoły Rabinów w Warszawie, z pozostawieniem przy dotychczas. obowiązkach; Student Głównego Instytutu Pedagogicznego w S.-Petersburgu Eustachy Januczów, Nauczycielem Szkoły powiat. Realnej przy ulicy Leszno w Warszawie; Nauczyciel języka Niemieckiego Szkoły powiat. w Łowiczu Jan Aspis, Nauczycielem języka Niemieckiego Szkoły powiat. Realnej przy ulicy Leszno w Warszawie; Nauczyciel języka Niemieckiego w Szkole powiat. Realnej w Włocławku Robert Wender, Nauczycielem języka Niemieckiego w Szkole powiat. w Łowiczu; Nauczyciel języka Niemieckiego w Szkole Wyższej Realnej w Kaliszu Henryk Brauer, Nauczycielem języka Niemieckiego w Szkole powiat. Realnej w Włocławku; Młodszy Guwerner August Woycke, Nauczycielem języka Niemieckiego w Szkole Wyższej Realnej w Kaliszu; wykwalifikowany Kandydat w Komitecie Examinacyjnym Anastazy Dobrowolski, Nauczycielem rysunków i kaligrafii w Szkole powiat. w Łowiczu; Nadzorca etatowy Szkoły powiat. w Sieradzu Alexander Strasburger, Nadzorcą etatowym Szkoły powiat. w Rawie; Nadzorca etatowy Szkoły powiat. w Rawie Alexander Przewłocki, Nadzorcą etatowym Szkoły powiat. w Sieradzu; wykwalifikowany Kandydat w Komitecie Examinacyjnym Felix Rybiński, Nauczycielem rysunków i kaligrafii w Szkole powiatowej w Sieradzu.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, zaszczytując łaskawym przyjęciem złożony J. C. Mości exemplarz dzieła Radcy Dworu Malinowskiego, pod tytułem: «Pomieszczenie zmysłów,» i Zbiór dzieł Kopernika wydanych w oryginale łacińskim z tłumaczeniem polskim przez Dyrektora Warszawskiego Astronomicznego Obserwatorium, Radcę Honorowego Baranowskiego; Najmiłościwiej raczył rozkazać objawić Malinowskiemu Najwyższą J. C. Mości wdzięczność, a Baranowskiego raczył Najmiłościwiej obdarzyć brylantowym pierścieniem.

— Rada Administracyjna Królestwa, postanowiła, że Rudnicki Bolesław, syn obywatela powiatu Kaliskiego, który w roku 1848 zbiegł za granicę, także przyłączył się do Towarzystw tajnych w Londynie i Paryżu, — uznany jest za wygnańca i ulega karze konfiskaty majątku, bądź już zaskwestrowanego, bądź następnie jeszcze wykryć się mogącego, a to wedle prawideł Postanowienia z dnia 2 (14) Kwietnia 1835 roku, wskazanych. (Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Podług doniesień z Konstantynopolu z dnia 27 Sierpnia, do Gazety Augsburskiej, Austria zawarła z Mocarstwami Za-

chodnimi ugodę we względzie kanału Dunajskiego. Kanał ten będzie wyprowadzony wspólnym kosztem.

Najświeższe nowiny ze Stambułu, odebrane przez *Korrespondenta Pruskiego*, potwierdzają wiadomość, że Austria weźmie z Angliją i Francją udział w budowie kanału z Kiustendzi do Rasowa. Mówią że Anglija poświęca na ten cel 2,000,000 funtów sterlingów, a kapitaliści austriaccy złożą 10,000,000 florenów.

Marsylija, 8 Września. (Telegraf.) Przybył do naszego portu okręt *Sinai* z wiadomościami po 30 Sierpnia.

Riza-pasza mianowany Ministrem Pełnomocnym Partii w Atenach; Aarif-pasza mianowany *Bala*, a Mehemet-Ali Ministrem Marynarki.

Sultan odwiedził przełożoną Siostr Miłosierdzia pannę Cellier i ofiarował na szpital miljon piastrow.

Rozeszła się pogłoska, że Poseł Partii Otomańskiej w Paryżu ma być odwołany.

Achmet-pasza, Dowódca Naczelny armii w Rumelii, odjechał do Krymu, gdzie dowodzić będzie na miejscu Omerapasy wojskami tam pozostałymi. Kontyngens anglo-francuzki uda się tamże.

— *Journal de Constantinople* potwierdza wiadomość o niezwłocznym przybyciu nad-Dunaj korpusu wojsk francuzkich. (P. P.)

NIEMCY.

WIEDEN, 8 Września. Gazeta Śląska donosi o noworozszerzonej pogłosce, że N. Cesarzowa Jmć jest w stanie ciąży.

— Jenerał-major Ludwik Kudrjanski wyprawiony został do Lizbony w charakterze Posła nadzwyczajnego dla powinnowania Królowi Jmci dójścia pełnoletności.

Król-Regent Portugalski, Don Ferdinand, spodziewany jest do Wiednia w Listopadzie. Przybywa dla widzenia się ze swemi krewnymi Domu Cobourg.

— Podług *Independance Belge* jest dziś więcej niż kiedy mowa o usunięciu się hrabi Buol, z powodów zdrowia. Wymieniają jako jego następcę hrabię Rechberg.

— W dniu 1 Września najstarszy z naszych Jenerałów, Feldmarszałek hrabia Radecki, obchodził jubileusz mianowania swego jenerałem. Urodzony w 1766, był kadetem w 1784, kapitanem w 1794, majorem w 1796, podpułkownikiem w 1799, pułkownikiem w tymże roku, 1 Września, 1805 został jenerałem i brygadyerem armii Włoskiej.

PRUSSY. Nowa Gazeta Pruska donosi, że nakazane zostały od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wybory do Izby Deputowanych: naprzód na wyborców, 27 Września, a na samych deputowanych 8 Października. (G. P.)

DANIJA.

Komitet Landstingu domaga się jednomyślnie wprowadzenia w wykonanie projektu Konstytucyi. *Volksting* obrał Vice-prezesami PP. Tscherning i Grundvig. (G. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 8 Września. Królowa przybyła wczora wieczorem do zamku Balmoral. Podróż J. K. Mości oznaczona

była kilku przypadkami. Osie w powozie Królewskim tak się byli rozpalili, że Królowa musiała zmienić pojazd w Peterborough. Toż samo miało miejsce z osiami wszystkich powozów orszaku i służby; trzeba było kilkakrotnie zatrzymać się dla ochładzania ich i smarowania.

Ta okoliczność, w obec szczególnych ostrożności, które zwykle przedsiębrane są w podróżach N. Pani, daje powód do domysłów wszelkiego rodzaju i śledztwo zostało nakazane tym bardziej, że karetka Królowej omal co się nie była zapaliła.

— Major Claremont, zostający przy Sztapie armii Francuskiej w Krymie, będzie mianowany Komisarzem wojskowym w Paryżu, na miejsce zmarłego generał-majora siru Arthura Wellesley Torrens.

— Xiążę Sommerset, który świeżo oddziedziczył tytuł i dobra po ojcu, ma być mianowany kawalerem Podwiązki i wejść do Gabinetu, jako Dyrektor jeneralny Poczty.

— P. Hincks, Członek Izby Prawodawczej w Kanadzie, mianowany został Gubernatorem wysp Barbades. Pierwszy to raz mianowany jest urzędnik z samychże Kolonij, a nie przysłany z Londynu.

Londyn, 11 Września. Depesza generała Simpson donosi że straty anglików na szturmie Sewastopola były «nieco ciężkie» (somewhat heavy), ale cyfry ich nie daje.

— Na Giełdzie 10 Września, Konsolidy 91 $\frac{1}{8}$;—11 Września 90 $\frac{1}{8}$;—Rossyjskie 5 procentowe 98;—4 $\frac{1}{2}$ procent. 89.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 9 Września. Traktat przyjaźni i handlu został zawarty w Teheranie 12 Lipca między Posłem Francuskim i Mirzą-Aga-Chanem, Pierwszym Ministrem Szacha Perskiego. W dniu 14 tegoż miesiąca traktat został zatwierdzony przez Szacha.

— W ciągu Sierpnia wysłano z Tulonu i Marsylii na Wschód 45,000, a we czterech pierwszych dniach Września 9,000 żołnierzy. W tej chwili, podług rachunków drogi żelaznej, powinna być w tych dwóch portach do 15,000 wojska gotowego do zabrania na okręty.

— Piszą z Paryża, 6 Września, do *Nowej Gazety Pruskiej*: «Korrespondencya Paryzka Gazety Powszechnej Augsburskiej donosi, że Ludwik Napoleon, w swoich rozmowach z Królową Wiktoryą, wyraził się w sposób nader przyjaźny we względzie Ludwika Filipa i Królowej Maryi Amalii, co uczyniło na Królowej Angielskiej wielce przyjemne wrażenie. Aż dotąd nic w tym względzie nie doszło do mnie, ale wszystko każe sądzić, że gazeta Augsburska miała pewne o tém wiadomości. To tłumaczy nam inną pogłoską i czyni ją wiarogodną, że Królowa Wiktorya, za powrotem do Anglii, zdołała otrzymać od Maryi Amalii odkład zamiaru, jaki mieli członkowie Domu Orleańskiego, zjechania się we Frohsdorff z hrabią de Chambord. Zjazd ten, przez wrażenie, jakieby sprawił w Europie, byłby wielce niepożądanym dla Ludwika Napoleona, szczególnie w obecnych oko-

licznościach. Zapewniają, że Cesarz Francuzów oświadczył przy tej zręczności, iż niebyłby przeciwnym przeniesieniu się Maryi Amalii na stały pobyt do Francji. Niemasz wszakże wątpliwości, że ta Pani nigdy nie będzie ani prosiła o to pozwolenie, ani zeń skorzysta.

— Piszą z Paryża do gazety Augsburskiej: «Przekopanie międzymorza Suez będzie traktowane, równie jak kanał z Kiustendzi do Rasowa, jako sprawa międzynarodowa, w której Austria, Francja i Anglija będą miały równy udział. Porta oświadczyła swą gotowość zatwierdzenia firmanu wydanego przez Vice-króla Egiptu na rzecz P. Lesseps. Tymczasem Kommissya złożona z delegowanych od trzech Mocarstw dla uchwalenia środków wykonania i rozkładu kosztów, zbierze się w Paryżu, dokąd, ze strony Austrii przybył już P. Negrelli, inżynier Europejskiej sławy. Austria najwięcej interessowaną jest w tej ważnej sprawie, zrozumiła bowiem, że wskutek przekopania przesmyku Suez, Triest stanie się pierwszym portem Morza Środiemnego i jednym z najważniejszych w świecie punktów morskich.

— Minister Hiszpański P. Olozaga udzielił P. Walewskiemu kopiją depeszy przesłanej Xięciu de Montpensier z powodu widzenia się tego Xięcia, małżonka Infanty Hiszpańskiej, z Hrabią de Chambord, w Wiedniu. Depesza nagania ten krok, tak w imieniu Królowej Izabelli, jak i w imieniu odpowiedzialnych Jej Ministrów. Gabinet pośpieszył zawiadomić o tém Rząd Francuski, ażeby ten ostatni nie myślał, iż Hiszpanija sprzyja projektowi zjednoczenia dwóch gałęzi Domu Burbonów.

Co do przystąpienia Hiszpanii do przymierza Zachodniego przeciw Rossji, Espartero i O'Donnell czynnie pracują w tym względzie. Niezbywa na ochocie przypodobania się Rządowi Francuskiemu, ale schodzi na środkach oddania w rozrządzenie Mocarstw, żądanych przez nie 20,000 ludzi i materiałów. Wszakże przystąpienie może być uważane za dokonane w zasadzie i dla uskutecznienia go, czekają tylko na polepszenie się wewnętrzne i finansowe stanu rzeczy w kraju.

— Nowy oboz kawaleryjski ustanowiony został w Bourges, co, z obozami w Hagenau, Montreuil i St. Maur, czyni cztery; każdy jest złożony z kilku pułków i czterech baterij.

— Udzielona od Rządu nota gazetom Departamentów południowych donosi, że wyższy Zarząd nie zbiera zapasów zboża i pozostawia handlowi bieg swobodny. Zresztą byłoby rzeczą niepodobną skryć przed wiadomością powszechną, że urodzaj tegoroczny nie zaspokaja potrzeby zrodzonej niedostatkiem urodzaju roku przeszłego. (J. de S.-P.)

Paryż, 11 Września. Monitor wczorajszy i dzisiejszy ogłasza depesze telegraficzne z Warny, 9 Września o wpół do 4 rano i z obozu pod Sewastopolem też z dnia 9 Września o godzinie 3 i 10 rano i o godzinie 8 wieczorem. Te depesze donoszą o atakowaniu i zdobyciu baszty Małachowa i opuszczeniu części południowej Sewastopola przez wojska rossyjskie, które zburzyły i wysadziły prawie wszystkie warownie. Miasto przedstawiało już tylko wielkie ognisko pożaru, generał francuski wahał się czy ma wejść do miasta.

Ten ostatni wyznaje że straty jego są znaczne (sérieuses) ale niedaje cyfry, nawet przybliżonej.

Marsylja, 10 Września. (Telegraf.) Przybył tu statek parowy *Jourdain*, z pocztą ze Stambułu z dnia 3 Września.—Na tymże statku przyjechał Lord Stratford de Redcliffe.

Presse d'Orient donosi, że Omer-pasza odjechał do Warszawy dla dopilnowania tam wyprawienia korpusu 15,000 ludzi. Ztamtąd uda się do Krymu, a potem do Batum, gdzie będzie skoncentrowano 40,000 wojska.—Kontyngens Anglo-turecki, dowodzony przez generała Vivian, wysłany już został do Krymu.

— *Indépendance Belge* donosi, że szalupy kanonjerskie francuzkie, które znajdowały się jeszcze w porcie Kiel, odebrały rozkaz wrócenia do Francji.

— Na Giełdzie 11 Września, 4½ procentowe 93 fr. — 3 proc. 67 fr. 85 centimów. (J. de S.-P.)

WŁOCHY.

RZYM. Korrespondencye prywatne donoszą, że Papież zamierza niezwłocznie ustanowić nowy order zakonno-wojskowy, pod nazwaniem *Orderu Niepokalanego Pożycia*. Kawalerów będzie tylko stu i wszyscy Xiążęcego rodu.

— Gazeta Wrocławska donosi, że Monsignor Valenziani przybył do Rzymu i przywiózł Konkordat, zawarty z Austrią, dla ogłoszenia którego Ojciec święty ma zwołać Konsystorz Tajny w połowie Września. (G. P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

AUSTRYA. W dniu 7 Września po południu NN. Cesarz i Cesarzowa JJ. przybyli do Ischl ze Styryi. Wilją dnia tego przyjechała drogą żelazną z Lintz mała Arcyksiężniczka Zofija, Córka Cesarstwa JJ.

— Podług *Freudenblatt* P. von Prokesch-Osten 9 Września wyjechał do Niemiec i wróci do Wiednia na 1 Października.

— Umarł Prezydent Rady Państwa, baron von Kubeck.

— Donoszą z Triestu, 5 Września, że tam przybył wilją dnia tego z Tulonu Arcyksiążę Maxymiljan na statku parowym Elisabeth.

PRUSSY. W dniu 12 Września, o godzinie 2 po południu, Król Jmć wyjechał z Sans-Souci, przez Berlin i Furstenwalde do Bukowa, gdzie miał być 13 i 14 b. m. na manewrach 5 dywizyi. 14, po obiedzie, Król Jmć wróci do Sans-Souci; 17 wyjedzie do Nordhausen, dla znajdowania się na manewrach 4 korpusu armii, a następnie uda się po nad Ren, dokąd zjedzie też Królowa Jmć. Od 25 do 30 Września NN. Państwo zabawią zapewna w zamku Stolzenfels a 3 Października zaszczycą swą obecnością w Kolonii, obrzęd położenia pierwszego kamienia budowy stałego mostu na Renie, oraz Muzeum Kolońskiego. 4 Października Król i Królowa JJ. odjadą na powrót do Berlina przez Elberfeldt.

LONDYN, 10 Września. Ogłoszony został Dekret Królewski z dnia 10 Sierpnia, którym żołd armii Krymskiej powiększony jest o 6 denarów dziennie na żołnierza przez cały przeciąg kampanii, z wyłączeniem dni zostawania w lazarecie.

— Królowa zatwierdziła zmianę dotychczasowego nazwania Legii cudzoziemskiej *Legiją niemiecko-brytańską*.

— Z portu Sheerness wyszedł 7 Września do Portsmouth okręt *Sanspareil* gdzie zabierze szesnaście moździerzy 13-calowego otworu, dla odwiezienia jak najspieszniej do floty morza Czarnego. *Sanspareil* zabierze nadto działa wielkiego kalibru i zapasy amunicji.

— Organizuje się w tej chwili służba transportowa dla tureckiego kontyngensu. Żołnierze dymisyonowani weszli w wielkiej liczbie do tego korpusu.

PARYŻ, 12 Września. Sprawcą zamachu na życie Ludwika Napoleona jest młody człowiek lat 22 wieku, nazwiskiem Bellemare, rodem z Rouen i szewc z professyi. Wyszedł niedawno z więzienia Belle-Isle, gdzie zostawał, jako skazany za przestępstwo polityczne. Prawie wszystkie korrespondencye gazet zgodnie donoszą, że został uznany za cierpiącego pomieszenie i zamknięty w Bicêtre.

— Piszą z Paryża 9 Września do *Nowej Gazety Pruskiej*, że na pierwszym badaniu przez Prefekta Policji po swém zaarrestowaniu, Bellemare zeznał, iż oddawna powziął zamiar nastawiania na życie Cesarza, ale że niema żadnych współników. Zaś do *Gazety Kolońskiej* donoszą, że w skutek zeznań tego przestępcy aresztowano na ulicy Mouffetard szewca, który mu dostarczył prochu i u którego znaleziono papiery, kempromitujące wiele osób.

— Jedna gazeta prowincjonalna donosi, że do Angers posłano 4 szwadrony jazdy dla zapobieżenia ponowieniu się rozruchów.

— Ostatni jeńcy rossyjscy w liczbie 150 wywiezieni zostali z wyspy Aix naprzód do Rochelle, a ztamtąd do Havre, gdzie będą posadzeni na okręty. Inni, trzymani w naszych miastach południowych, zostali skierowani na Marsylję. Zapewniają że na przyszłość jeńcy rossyjscy będą trzymani w miastach tureckich, głównie w Stambule.

— Dekretem z dnia 8 bieżącego miesiąca urzędzenia, tyjące się wolnego do Francji przywozu zbóż i innych przedmiotów żywności, zostały przedłużone do 31 Grudnia 1856.

— Abdel-Kader przybył do Paryża; ma on prosić Cesarza o wyznaczenie dla niego innego miejsca pobytu zamiast Brussy, zniszczonej przez trzęsienie ziemi.

Paryż, 13 Września. Monitor dzisiejszy zawiera Dekret Cesarski, mianujący generała Pelissier Marszałkiem Francji.

— Na Giełdzie 12 Września, 4½ procent. 92 fr. 3 proc. 67 fr. 70 centimów.

— Na Giełdzie Londyńskiej 12 Września, Konsolidy 90½—Rossyjskie 5 proc. 98—4½ proc. 89. (J. de S.-P.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Zeit, Gazeta Pruska, donosi, że doświadczenia nad telegrafami przenośnymi tak dalece się powiodły, że postanowiono wprowadzić ten środek komunikacyi we wszystkich oddziałach wojsk czynnych.

Piszą że P. Ross, inżynier w Montréal, (w Kanadzie), wynalazł nową dźwignię ruchu, tak silną i szybką, że za jej pomocą okręty będą mogły przebywać Ocean Atlantycki w przeciągu dni trzech.

Gazeta *North British Mail* zawiera następujący artykuł: «Widzieliśmy list z Melbourne, (w Australii) z dnia 10 Maja, przywieziony przez statek parowy *George Marshall*. Donoszą w nim jednemu z tutejszych domów handlowych, iż w

kopalniach Tarrangower znaleziono bryłę czystego rodzimego złota, ważącą *dziesięć tonn* (sześćset dwadzieścia pudów).

Nader ważną i pocieszającą dla tysiąca istot upośledzonych ciężkiem od natury kalectwem, podaje wiadomość gazeta Krakowska «Czas» w N° 194. «Radcza lekarski Dr. Bamberger w Berlinie przywraca słuch głuchoniemym. Pierwszą próbę tego rodzaju odbył on na chłopcu 7-letnim, głuchym od urodzenia. Szczęśliwy skutek leczenia niezmiernie uczynił wrażenie, a generałny Dyrektor policyi P. Hinckeldey, kazawszy sobie chłopca przedstawić i przekonawszy się o prawdziwości tego wypadku, wyznaczył komisję lekarską dla zbadania metody D. Bambergera i złożenia szczegółowego raportu o tym wypadku. Komisya dokonała zlecenia i złożyła raport, z którego się wykazuje, że w samej rzeczy chłopiec był głuchoniemym i odzyskawszy słuch, nabył zarazem sposobności nauczania się mówić. D. Bamberger użył za środek do tej kuracyi elektro-magnetyzmu. Oddawał on się od dawna badaniom nad skutkami i naturą magnetyzmu, sponiewieranego przez szarlatanów i doczekał się tak świetnego skutku pracy swej nauki, naprawiając wadę organiczną, jaką tysiące osób dotkniętych bywa.»

(Gaz. Warsz.)

Piszą w *Daily-News*: «W tych dniach, w Londynie, w sali teatru Drury-Lane, pokazywane były przed licznym zgromadzeniem lekarzy i żurnalistów, dwie małe bliźniaczki murzynki, zrosłe z sobą niższą częścią kości pacierzowej. Dzieci te, jak się zdaje, nie cierpią bynajmniej od tego połączenia, zdrowe są, biegają, śmieją się, mówią i śpiewają. Mają włosy kędzierzawe, jak cała ich rasa. Jedna nazywa się Milly, druga Betty. Ruchy ich są samowolne. Często czule się z sobą całują, lubo nie bez trudności przychodzi im obracać się ku sobie twarzami. Puls ich nie jest spółczesny i wszystkie zewnętrzne organa mają oddzielne. Lekarze mają nadzieję iż można będzie oddzielić je od siebie za pomocą operacyi.

Piszą z Bucharestu do gazety Szląskiej, że Gospodar Wołoski udał się do Rządu Austriackiego z żądaniem, iżby wyjednał od Rządu Wirtemberskiego i innych Niemieckich pozwolenie przesiedlenia się do Walaehii 50,000 rodzinom (?), którym Rząd Wołoski zamierza nadać prawem wieczystym dostateczną ilość gruntów, łąk i pastwisk, z majątków zabranych miejscowemu duchowieństwu, wyjmując też nowych kolonistów na lat dziesięć od wszelkich podatków, służebności i rekruteczyny.

Gazeta *Panama Star* donosi, że pułkownik Totten, w skutek całego szeregu obserwacyj, dokonanych nad przyływem i odpływem Oceanów, w Panama i w Aspinwal (Navy bay), wraz z dokładną niwellacją wzdłuż linii drogi żelaznej, udowodnił, że wysokość średnia obu oceanów: Spokojnego i Atlantyckiego jest jedna i ta sama; lubo skutkiem różnicy w czasie między przypływami tych mórz, są chwile, w których jedno z nich stoi wyżej od drugiego; ale ich poziom w połowie przypływu jest doskonale jednakowy.

Z powodu szóstego stuletniego jubileuszu założenia miasta Królewca (Königsberg) Król Jmć Pruski ofiarował 4,000 talarów na dobroczynne tego miasta zakłady.

Podług ostatnich popisów ludności we Francyi, liczy się tam 34,931,032 katolików, 267,825 dusz wyznania luterskiego, 400,507 reformowanego, i 73,975 mojżeszowego.

Sławny podróżnik w głąb Afryki, Doktor Barth, wrócił szczęśliwie ze swej naukowej wędrowki i przybył 8 Września do Marsylii.

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Kancellarya 1 Oddziału 3 Departamentu Senatu wzywa strony interessowane iżby w terminie zakreślonym 2573 art. X Tomu Układu Praw Cywilnych stawily się dla odczytania i zatwierdzenia swym podpisem zapisek w sprawach weszłych, w roku 1854.

Z Kowieńskiej Izby Sądu Cywilnego:

- 1.) 6 Października, starozakonnego Hirsza *Rumszyckiego* ze starozak. *Klebańskim*, o sumę.
- 2.) Tegoż dnia, starozakonnnych *Rumszyckich* z aptekarzami *Edelem* i *Star skim*, o sumę.
- 3.) 12 Października, obywateli Jerzego i Placydy *Sawickich* z obywatelami *Jagminami*, o sumę.

Z Podolskiej Izby Sądu Cywilnego:

- 4.) 13 Maja, obywatela Franciszka *Szczepańskiego* z Radczynią Dworu Różą *Kupenkową*, o sumę.
- 5.) 6 Grudnia, sukcesorów Franciszka *Markowskiego* z obyw. *Jankowskim*, o majątek.

1855 roku.

- 6.) 11 Kwietnia, o gruntach Ziemchowskiego Rzymsko-Katolickiego kościoła.
- 7.) 12 Maja, o ruchomości pozostałej po śmierci Wika-rego kościoła w Sołobkowie Jana *Januszkiewicza*.
- 8.) 24 tegoż m., o sługach dworskich byłego Dzierżawcy wsi Niedźwiedziego-uszka *Latuszyńskiego* i włościanach obywateli *Nosalskich*, których zamierzono oddać na Skarb.
- 9.) 14 Czerwca, o majątku pozostałym po śmierci Administratora Suprunowskiego kościoła X. *Rybińskiego*.

Od Kowieńskiego Cywilnego Gubernatora:

- 10.) 27 Marca, o włościanach *Nowickich* poszukiwanych przez Rząd z pod władania obyw. *Papłońskiego*.
- 11.) Tegoż dnia, o wolnych włościanach posiadłości Kowaliskiej, obyw. *Komarowskiego*.
- 12.) 20 Kwietnia, o wolnych włościanach posiadłości Nar-towty albo Sylwestropol obyw. *Korgowda*.

Naznaczone zostały do wysłuchania sprawy, w 1 Oddziale 3 Departamentu, na 7 Września, weszłe:

- 1.) 29 Listopada 1853 r., obywateli Wincentego *Fribesa* z Ottonem i Piotrem *Fribesami*, o sumę.
- 2.) 14 Czerwca 1854 r., o pretensyi obywatelki Marty *Urbanowiczowej* do majątku buntowników *Potockich*.
- 3.) 1 Września, o prawie dożywocia hrabiny *Branickiej* na majątku jej męża hrabi *Branickiego*.
- 4.) 12 tegoż m., Drohiczyńskiego klasztoru OO. Franciszkanów z obyw. *Bogurskim*, o ziemię.